

Na vojnu odpovedáme priateľstvom

Príbehy účastníkov
a mentorov
Stand By Me

ČO SME SPOLU DOKÁZALI

AKTIVÍT
V SPOT-E

VYŠKOLENÝCH
MENTOROV

ZAPOJENÝCH
BUDDÍKOV

600 ZMENENÝCH ŽIVOTOV ZA 2 ROKY EXISTENCIE

Projekt Stand By Me sa zrodil v roku **2022** ako unikátna medzinárodná spolupráca medzi **Národnými kancelármi DofE na Slovensku, v Česku, Rumunsku, The Duke of Edinburgh's International Award Foundation (IAF)** a organizáciou **UNICEF**. Cieľom projektu bolo poskytnúť mladým ľuďom z Ukrajiny, ktorí museli v dôsledku vojny nútené opustiť svoj domov, šancu nájsť si v novej krajine kamarátov, zažiť prijatie a získať možnosť **zmysluplne tráviť svoj voľný čas**, aby nepremárnili svoj potenciál.

Mladí ľudia z Ukrajiny v rámci troch mesiacov trvania projektu vytvorili buddy dvojice / skupiny s rovesníkmi zo Slovenska zapojenými do DoFE a spoločne pracovali na mini-projektoch podľa svojho záujmu. Týmto si plnili oblasť dobrovoľníctva, ktorá sa mohla zapísať do bronzového, strieborného alebo zlatého DoFE. Počas toho boli vedení vyškoleným mentorom zo školy alebo mládežníckej organizácie.

AKO TO PREBIEHALO?

Vytvorenie buddy dvojíc / skupín medzi mladými ľuďmi z Ukrajiny a zo Slovenska

Práca na spoločnom mini-projekte

Vedenie vyškoleným mentorom

Príbehy účastníkov a mentorov

Katarina Tanasova
účastníčka z Ukrajiny

“Slováci sú veľmi nápomocní, cez projekt som spoznala veľa úžasných ľudí. S buddíkmi sa navzájom učíme cudzie jazyky a organizujeme krúžky pre deti v komunitnom centre v Martine. V budúcnosti by sme takýchto aktivít chceli robiť spoločne viac.”

“V SPOT-e Bratislava vediem mladých ľudí k tomu, aby sa tešili aj z maličkostí. Najviac mi utkvelo, ako sme pre jednu z účastníčok spoločne zháňali vianočný stromček, keď povedala, že je to to jediné, čo si praje na Vianoce. Užili sme si pri tom veľa zábavy.”

Alexandra Kurišová
mentorka Stand By Me

Stand By Me je liekom na šikanu

Adriana Ľuptáková
mentorka Stand By Me
SOŠ Veterinárna, Košice

Stand By Me posilňuje na našej škole vzájomnú podporu a rešpekt

“Buddy dvojčky stoja jeden za druhým, starší za mladšími, pomáhajú si, **šikana nemá priestor**. Projekt pre nich vytvára bezpečné prostredie, pracujú ako jeden tím nenásilnou formou pri zvieratách. Nikdy nezabudnem, ako sme si v triede na zemi sušili piliny na podstielku.”

Adriana Ľuptáková, je známa nielen svojou vášňou pre vyučovanie angličtiny, etiky a občianskej výchovy, ale aj láskou k prírode, krátkodobým výletom a plávaniu. Pochádza z Bardejova a posledných päť rokov žije v Košiciach, kde sa stala Vedúcou programu DofE a aktívne sa zapojila do projektu Stand By Me.

Arsenii Barnych
účastník z Ukrajiny

“Trvalo mi viac ako rok naučiť sa po slovensky. Slováci na mňa aj skúšali rozprávať, no nerozumel som im. Veľmi mi pomohla buddička Anastasiia zo Stand By Me, a to ako s učením sa slovenského jazyka, tak aj **s adaptáciou v novej spoločnosti.**”

“Veľa som sa naučila o ukrajinskej kultúre a našla som si skvelé kamarátky, s ktorými **zostanem v kontakte určite aj po skončení projektu.** Za viac ako rok a pol pôsobenia v SPOT-e som sa naučila spolupráci, práci s ľuďmi, a tiež som získala veľa skúseností pri organizovaní udalostí.”

Hana Chalány
účastníčka zo Slovenska

Anatasii Bobil
účastníčka z Ukrajiny

“Keď som v škole uvidela plagát k SPOT-u, **zmenilo mi to život.** Adaptovanie sa na novej škole bolo pre mňa ťažké, nevedela som si nájsť kamarátky. Podarilo sa mi to až vďaka Stand By Me. **Cením si, že ma moje buddičky prijali takú, aká som.** Môžeme sa spolu rozprávať o rôznych témach a rozumieme si.”

“Na Slovensku žijem už 7 rokov a dobre poznám ten pocit, keď je človek sám a nikto mu nevysvetlí základné veci - ako funguje hlásenie sa, žiacka knižka, systém v jedálni... Napĺňa ma pomáhať Arsenovi, rád sa učí a máme spoločné témy. **Keď pomáham, cítim, že robím niečo dobré pre svoju krajinu.**”

Melánia Ovčarenko
účastníčka z Ukrajiny

Zuzana Vaňková
mentorka Stand By Me

“Napíňa ma, že **môžem pomôcť aj introvertne orientovaným mladým ľuďom nájsť si miesto v kolektíve, aby sa u nás cítili lepšie.** Nikdy nezabudnem na úvodné stretnutie buddíkov, na ktorom si vysvetľovali odlišnosti slovenského a ukrajinského školského systému. Najsilnejšie na mňa zapôsobila Diskusia k II. výročiu vojny na Ukrajine v centrále DofE. Vtedy som **pochopila oveľa hlbšie súvislosti životného príbehu mojich účastníkov.**”

Simona Žáčiková
mentorka Stand By Me

“Pre mňa Stand By Me znamenalo sprevádzanie našich ukrajinských žiakov **na ich ceste hľadania priateľov, ale i samých seba.** Získala som veľké povzbudenie v myšlienke, **že si máme pomáhať a zostať v prvom rade človekom.** Že to funguje a šíri sa tým ďalej úžasná spolupatričnosť.”

Ľudmila Šoltisová
mentorka Stand By Me

“Je úžasné, že sa mladým ľuďom z Ukrajiny pomáha aj takouto formou. Oni to nedajú najavo, ale sú vo veľmi ťažkej životnej situácii. **Tým, že im venujeme špeciálnu pozornosť, pomáhame im túto situáciu prežiť.** Na druhej strane, aj našim slovenským študentom pomôže ak sa naučia vcítiť do potrieb iných.” 10

DOBROVOĽNÍCKE HODINY MENTOROV

Mentori Stand By Me za 2 roky
venovali množstvo svojho voľného
času na rozvoj mladých ľudí

746 hodín

Yevheniia Kripak
mentorka Stand By Me

Yevheniia pochádza z Kyjeva a vedie SPOT v Prešove. Motivuje mladých ľudí, aby sa zapojili do Stand By Me, hľadá mentorov a koordinuje zapojenie sa škôl a organizácií.

"Je dôležité vytvoriť bezpečný priestor pre mladých ľudí, kde sa môžu stretávať, komunikovať, vytvárať niečo nové a nebyť

izolovaní doma pri počítači. Je to veľká podpora pre ukrajinské deti, ktoré v triede vôbec nekomunikujú so slovenskými spolužiakmi."

S radosťou viedla svojich buddíkov v projekte, kde zorganizovali charitatívnu Stand up show s výťažkom venovaným pre deti z detského domova v Prešove.

Vidím, že moja práca mala zmysel

Štefánia Vargová
mentorka a koordinátorka
Stand By Me

**Stand By Me stmelil
viacnárodnú
komunitu na škole**

**"Mentorovanie
buddíkov v Stand By
Me je pre mňa
poslaním a teraz po
mesiacoch práce vidím,
že to malo zmysel.
Projekt pomohol na
spojenej škole Tarasa
Ševčenka v Prešove
spriatelieť slovenských
a ukrajinských
študentov počas
športových piatkov."**

**"Najsilnejším momentom pre mňa bolo, keď slovenskej
buddičke Amélii chýbali k cvičnej expedícii členovia
tímu. Naši ukrajinskí buddíci Arsenii a Denys jej **bez
váhania pomohli** a išli s ňou na poslednú chvíľu
napriek množstvu vlastných súkromných záväzkov. Je to
nádherný príklad toho, že program, ktorý pôvodne
vznikol na pomoc mladým ľuďom z Ukrajiny **naše
komunity natolko stmelil, že srdečne a nezištne
prichádza pomoc aj z druhej strany."****

DOBROVOĽNÍCKE HODINY ÚČASTNÍKOV

Mladí ľudia z Ukrajiny a Slovenska počas trvania projektu pre svoje okolie a seba navzájom venovali množstvo voľného času

Olha Reutova
účastníčka z Ukrajiny

“Na Slovensko som prišla pred viac ako rokom a hneď som sa rozhodla, **že chcem spoznať ľudí v mojom veku**, pretože som tu nemala žiadnych známych. Mama mi našla informácie o **SPOT-e** a vtedy som sa prvýkrát zúčastnila na stretnutí, ktoré organizovali slovenskí dobrovoľníci - Dofáci. Vďaka tomuto stretnutiu som ďalej

chodila na rôzne podujatia a workshopy, spoznávala nových ľudí a zdokonaľovala sa v slovenskom jazyku a komunikácii. **Vďaka možnosti pracovať v tomto programe som získala skvelé nové skúsenosti a s radosťou môžem povedať, že sa v cudzej krajine cítim dobre a zapojená.”**

Mini -projekty

Slovensko-ukrajinský slovník slangu

Buddíci: **Olha Reutova a Simona Pristašová**

"Je to slovník frazeologizmov a slangových výrazov v slovenčine, ktoré sú následne preložené do ukrajínčiny. Obsahuje kontext a definície, aby ľudia, ktorí si ich pozrú vedeli, ako ich použiť. Vytvorili sme ho, pretože **pre cudzincov je dôležité rozumieť rôznym slovenským výrazom a zlepšiť tak svoju slovenčinu.** Vložili sme doňho aj staršie výrazy pre zaujímavosť."

"Stretli sme sa v SPOT-e a počas niekoľkých stretnutí sme sa viac zoznámili a rozhodli sa spolupracovať. Bolo super, keď sme mohli ísť spolu len tak na kávu v Bratislave, porozprávať sa o živote a potom aj pracovať na slovníku a zlepšovať tímovú spoluprácu." Simona

"Zlepšila som svoju slovenčinu oveľa viac, než by som si predtým pomyslela. Tiež som spoznala veľa ľudí a dostala veľa príležitostí pre svoj život aj štúdium." Olha

HĽADANIE ZAUJÍMAVÝCH MIEST V BRATISLAVE

Buddíci: Veronika Diachenko,
Daria Polyakova

Slovensko-ukrajinský folklórny spevník

Buddíci: **Hana Chalány, Uliana Sierik, Emma Svitekova**

“Keď sme sa spoločne prvýkrát stretli v SPOT-e, zistili sme, že nás spája **láska k folklóru**, ktorému sme sa už predtým venovali na Slovensku alebo na Ukrajine. Rozhodli sme sa, že folklór by mohla byť hlavná téma tohto projektu. Často sme sa stretávali, či už pri plánovaní, prekladaní alebo kreslení ornamentov a **vybudovali si pekné priateľstvo.**”

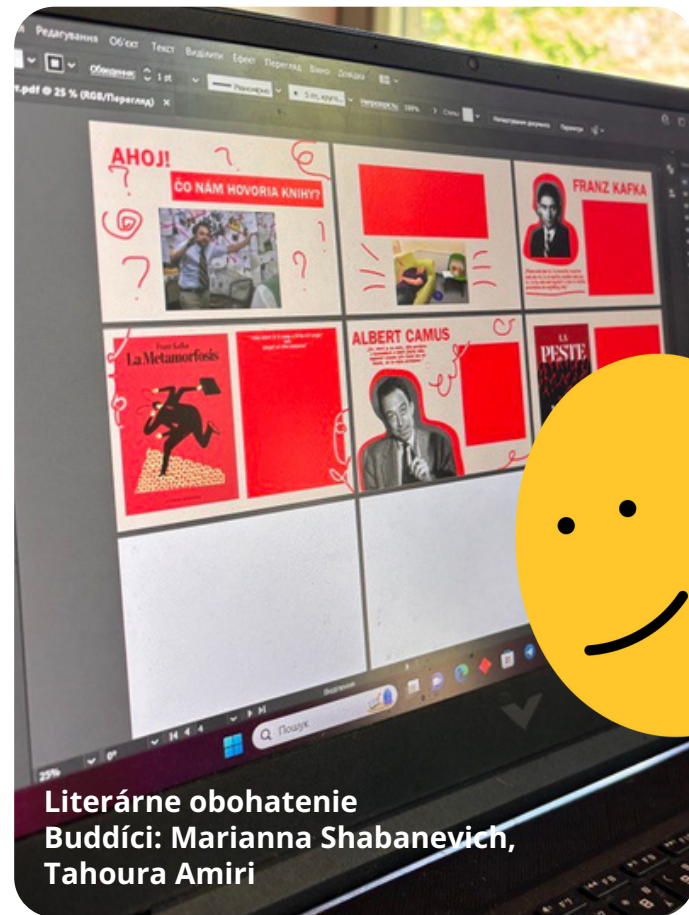

“Najviac si vážim spoločne strávený čas, ktorý sme trávili pri tvorení spevníka, pretože to bol pre mňa **veľmi kvalitne strávený čas**, veľmi ma to bavilo a taktiež som si našla **veľmi dobrú novú kamošku.**” Hana

“V programe som si **našla veľa nových kamarátov**, ako je Hanka. Zoznámili sme sa v SPOT-e a obe milujeme ľudový tanec, tak sme sa rozhodli spolu vytvoriť tento spevník.” Uliana

“V spevníku sa na každej dvojstrane striedajú pôvodné slovenské alebo ukrajinské ľudové piesne, ktoré sú vždy na náprotivnej strane preložené do ukrajinčiny alebo slovenčiny. Takmer každá strana je doplnená ľudovými ornamentami z Ukrajiny alebo Slovenska, ktoré sami nakreslili. Na koniec sme nakreslili fotky, ktoré sú z vytvárania spevníka a z nášho výletu, na ktorom sme hľadali miesta a predmety, o ktorých sa spieva v piesňach v spevníku, ako Dunaj alebo biela ruža.”

SPOT BRATISLAVA

200 Účastníkov

77 Zorganizovaných aktivít

SPOT PREŠOV

70 Účastníkov

22 Zorganizovaných aktivít

SPOT BRATISLAVA

SPOT v Bratislave vznikol v novembri 2022 ako bezpečné miesto, kde sa mladí ľudia zo Slovenska a Ukrajiny **môžu navzájom otvoriť** a zdieľať spolu svoju kultúru, každodenné radosti a starosti, a kde nachádzajú **pochopenie a prijatie.**

SPOT PREŠOV

SPOT v Prešove vznikol v decembri 2023 ako bezpečné miesto **na stretávanie sa** a budovanie komunity pre mladých ľudí z Ukrajiny a Slovenska. Za svoju existenciu sa tu stretlo 70 mladých ľudí, ktorí za zúčastnili 22 aktivít ako **súťaž vo varení alebo stand up comedy show.**

KLÚČOVÉ PARTNERSTVO

Projekt Stand By Me bol od roku 2022 podporený medzinárodným partnerom **UNICEF**. Išlo o viacúrovňovú podporu a spoluprácu, v rámci ktorej sa angažovala aj miestna kancelária UNICEF-u na Slovensku.

Táto spolupráca viedla k zapojeniu sa do siete neziskových organizácií pracujúcich s ukrajinskou mládežou, zorganizovaniu 5 úspešných workshopov pre ukrajinskú a slovenskú mládež a založeniu dočasnej UNICEF rady slovenskej a ukrajinskej mládeže. **Úzka spolupráca a neoceniteľná podpora zo strany UNICEF-u bola kľúčová pre úspešné ukončenie projektu.** Spoločne sme vytvorili pevné základy pre trvalé zlepšenie životných podmienok mladých ľudí z Ukrajiny na Slovensku.

MIESTNE CENTRÁ STAND BY ME

Stredná zdravotnícka škola
Trnava

Súkromná SOŠ polytechnická DSA
Nitra

Evanjelická spojená škola
Martin

Gymnázium Ladislava Sáru
Bratislava

Stredná odborná škola služieb
Prešov

Spojená škola, Kollárova 17
Sečovce

Gymnázium Ľudovíta Štúra
Zvolen

Stredná odborná škola technická, Kukučínova 23
Košice

Súkromná SOŠ Gastroškola
Bratislava

Evanjelické gymnázium
Tisovec

Stredná športová škola, Trieda SNP 104
Košice

Gymnázium
Púchov

Gymnázium Alberta Einsteina
Bratislava

Súkromná spojená škola European English School
Prešov

ZŠ Narnia
Slovensko

Spojená škola Tarasa Ševčenka
Prešov

Plusko - zážitková organizácia

Bratislava

SOŠ polytechnická Jána Antonína Baťu

Svit

Slovenský skauting

Slovensko

Súkromné bilingválne gymnázium Česká

Bratislava

Stredná odborná škola veterinárna

Košice

KAMOŠI, o.z.

Modra

Súkromná stredná odborná škola DSA

Trebišov

Gymnázium Františka Švantnera

Nová Baňa

Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Zochova

Bratislava

Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Hálova

Bratislava

SOŠ strojnícka

Bánovce nad Bebravou

Gymnázium sv. Cyrila a Metoda

Nitra

Gymnázium Antona Bernoláka

Námestovo

Stredná zdravotnícka škola Farská

Nitra

Evanjelické gymnázium

Banská Bystrica

SOŠ elektrotechnická

Trnava

Spojená škola sv. Vincenta de Paul

Bratislava

Piaristická spojená škola sv. Jozefa Kalazanského

Nitra

Obchodná akadémia Račianska
Bratislava

Evanjelické lýceum v Bratislave
Bratislava

Gymnázium
Pezinok

Obchodná akadémia Watsonova
Košice

Gymnázium Karola Štúra
Modra

Súkromná spojená škola The British International School
Bratislava

Stredná priemyselná škola dopravná
Trnava

Stredná zdravotnícka škola Záhradnícka
Bratislava

Základná škola, Važecká 11
Prešov

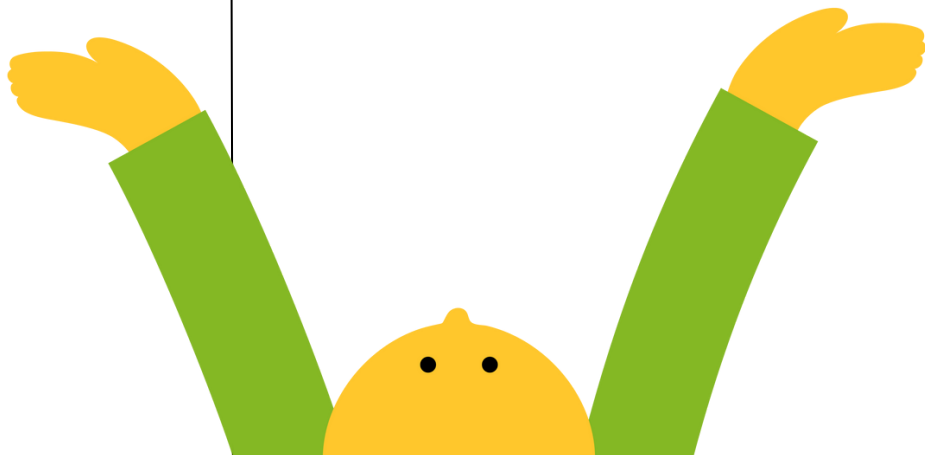
Univerzita Mateja Bela
Banská Bystrica

Spojená škola sv. Košických mučeníkov
Košice

Piaristické gymnázium Jozefa Braneckého
Trenčín

Gymnázium Angely Merici
Trnava

Gymnázium Golianova
Nitra

Karin Selešová
Projektová koordinátorka
Stand By Me

Zuzana Mészárosová
Projektová manažérka
Stand By Me

Ďakujeme za 2 roky nádeje a radosti

